

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

TURİZMDE
DESTİNASYON
YÖNETİMİ
KÜÇÜK ÖLÇEKLİ
ALTYAPI
MALİ DESTEK
PROGRAMI
**2021 YILI
PROJE TEKLİF
ÇAĞRISI
BAŞVURU
REHBERİ**

Referans Numarası: TR62/21/TDY

Proje Teklif Çağrısı İlan Tarihi:
01.03.2021

KAYS Üzerinden Son Başvuru Tarihi:
16.04.2021 • Saat: 23.59

Taahhütname Teslim Tarihi:
26.04.2021 • Saat: 17.00

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR.....	3
1. TURİZMDE DESTİNASYON YÖNETİMİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI.....	6
1.1. Giriş.....	6
1.2. Programın Arka Planı.....	7
1.3. Programın Amacı ve Öncelikleri.....	9
1.4. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak.....	10
2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR.....	10
2.1. Uygunluk Kriterleri.....	11
2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?.....	11
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu.....	13
2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler.....	14
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler.....	17
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler.....	20
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler.....	20
2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?.....	21
2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih.....	21
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi.....	22
2.3.1. Ön İnceleme.....	22
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme.....	24
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi.....	26
2.4.1. Bildirimin İçeriği.....	26
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi.....	26
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları.....	27
3. EKLER.....	30

TANIMLAR

Ajans: T.C. Çukurova Kalkınma Ajansı

Ara Rapor: Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, Proje Uygulama Rehberinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama sürecince hazırlanan ve sunulan rapor.

Aynı Katkı: Başvuru sahipleri, ortakları veya diğer paydaşlar tarafından yapılacak arazi, malzeme, iş gücü, makine ve ekipman vb. nakdi olmayan katkı.

Bağımsız Değerlendirici: Proje tekliflerini, başvuru rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere seçilen uzmanlar.

Başvuru Sahibi: Proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajansa başvuran gerçek veya tüzel kişiler. Başvuru sahibi; projenin hazırlığından ve uygulanmasından (eş-finansman yükümlülüğü dâhil) doğrudan sorumludur.

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan 2014-2023 dönemini kapsayan TR62 Çukurova Bölge Planı.

Değerlendirme Komitesi: Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları veya kamu kurum ve kuruluşları personelinden Ajans tarafından görevlendirilen alanında en az 5 (beş) yıllık tecrübeye sahip uzmanlardan oluşan komite.

Destek Yönetimi Kılavuzu (DYK): Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve Ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akış ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek sözleşmesi sürecinde kullanılan ilgili belge formlarının standartlarını, tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımı ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabı.

Eş-finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından taahhüt edilen nakdi katkı.

Görünürlük: Projenin uygulama süresi boyunca Ajans tarafından sağlanan destek ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunun görünür kılınması amacıyla yararlanıcı tarafından kullanılan, projenin tanıtımına yönelik yazılı, görsel ve işitsel materyaller.

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişidir. İştirakçiler, desteğe konu projenin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde edemeyeceği ve harcamaları uygun maliyet olarak değerlendirilmeyeceği gibi proje kapsamında yapılan satın almalarda tedarikçi de olamazlar.

KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi): Ajanslar arası uygulama birliğini sağlamak amacıyla ajansların; yatırım destekleme, proje destekleme, çalışma

programı, bütçe, muhasebe, insan kaynakları, performans ölçme faaliyetleri ile ilgili ve ilişkili gerçek ve tüzel kişilerin ihtiyaç duyulan veri ve bilgilerinin muhafaza edildiği veri tabanı başta olmak üzere iş ve işlemlerinin yürütüldüğü internet tabanlı e-devlet hizmeti.

Nihai Rapor: Destek Yönetimi Kılavuzunda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan rapor.

Ortak: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini veren ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişidir. Ortakların yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak kabul edilmektedir, fakat ortaklar proje kapsamında yapılan satın almalarda tedarikçi olamazlar. Burada kastedilen "ortaklık", şirket/hisse ortaklığı değil, proje bağlamında oluşturulan işbirliğidir.

Program: Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı.

Proje: Destekten yararlanmak üzere ajansa sunulan, belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü.

Proje Uygulama Rehberi: Yararlanıcıların proje uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları satın alma ve ihale ilke ve kuralları ile raporlama ve bilgilendirme yükümlülüklerini ayrıntılı olarak düzenleyen Bakanlıkça hazırlanmış rehber ve ekleri.

Projede Görev Alan Kilit Personel: Projenin uygulanmasından doğrudan sorumlu olan koordinatör, koordinatör yardımcısı ve projenin başarısında kritik rol oynaması beklenen teknik ve idari uzmanlar.

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişilerdir.

Destinasyon: Destinasyon, çeşitli turistik değerlere ve özelliklere sahip, turistin seyahati süresince ihtiyaç duyabileceği turistik ürünleri sunan idari ve analitik sınırları olan veya olmayan bir fiziksel mekândır. Bu mekân, turizm değer zincirinde yer alan ürün ve hizmetler ile faaliyet ve deneyimlerin bir arada bulunduğu yerdir. Bir destinasyon, farklı paydaşları barındırır, daha büyük destinasyonlar oluşturmak üzere diğer destinasyonlarla ağ ilişkiler oluşturabilir. Aynı zamanda, destinasyon piyasadaki rekabet gücünü etkileyen kimliği ve imajıyla, soyut bir niteliğe sahiptir.

PROGRAM KÜNYESİ			
Program Adı	Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı		
Programın Genel Hedefi	Çukurova Bölgesi'nde turizmin destinasyon odaklı yaklaşım çerçevesinde geliştirilerek, turizmden elde edilen katma değer artırılması ve program ile bölgemizdeki turist sayısı ve turizm gelirlerinin artırılmasıdır.		
Öncelikler	<p>Öncelik 1: Kültür turizminin Seyhan, Yüreğir, Çukurova, Sarıçam, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli, Tarsus, Silifke, Erdemli, Mut, Karaisalı, Pozantı, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık'ta geliştirilmesi</p> <p>Öncelik 2: Doğa turizmi, ekstrem spor ve macera turizminin Çukurova, Sarıçam, Mezitli, Toroslar, Tarsus, Karaisalı, Pozantı, Aladağ, Fekke, Saimbeyli, Tufanbeyli, Gülnar, Çamlıyayla, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Silifke, Erdemli, Mut'ta geliştirilmesi</p> <p>Öncelik 3: Deniz turizminin Silifke, Erdemli, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydıncık'ta geliştirilmesi</p>		
Toplam Bütçe	15.000.000 TL		
Projelere Sağlanacak Destek Miktarı	Ajans destek oranı	Ajans destek miktarı	Süre
Asgari	%25	500.000 TL	6 ay
Azami	%75	2.500.000 TL	18 ay
Uygun Başvuru Sahipleri	<ul style="list-style-type: none"> • Kamu Kurum ve Kuruluşları • Mahalli İdareler ve Mahalli İdare Birlikleri • Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları 		
Program İlan Tarihi	01.03.2021		
Son Başvuru Tarihi	16.04.2021 • Saat: 23.59		
Taahhütname Teslim Tarihi	26.04.2021 • Saat: 17.00		

1. TURİZMDE DESTİNASYON YÖNETİMİ KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

Çukurova Kalkınma Ajansı, 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'a istinaden, 31.05.2006 tarih ve 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

Kalkınma ajanslarının amacı; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, temin edilen kaynakları etkin ve yerinde kullanarak yerel potansiyeli harekete geçirmek, ayrıca bölgenin yatırım imkânlarını iç ve dış yatırımcılara tanıtmak suretiyle bölgede yapılacak yatırımlar ile ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını gerçekleştirmek, rekabet gücünü yükseltmek ve sürekli kılmaktır.

Kalkınma ajanslarının sağlayacağı proje ve faaliyet destekleri ile ilgili iş ve işlemlerin usul ve esaslarını, bunlardan yararlanma ilke ve kurallarını düzenleyen Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetim Kılavuzu koordinatör kuruluş olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ajanslar tarafından bu Yönetmelik ve Kılavuz çerçevesinde sağlanacak desteklere ilişkin ilke ve kurallar; ulusal plan ve stratejiler, bölge plan ve programları ile ajansın yıllık çalışma programında belirtilen öncelikler doğrultusunda oluşturulmaktadır. Ajans, başvuru şartlarının tayininde ve başvuru rehberinin hazırlığında başta Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olmak üzere, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışmaktadır.

Kalkınma ajansları 2020 yılı ile birlikte, geçmiş uygulama tecrübelerini de dikkate alarak, yeni bir vizyonla işlevsel ve kurumsal olarak dönüşümüne hizmet edecek şekilde sonuç odaklı programlama yaklaşımına geçmiştir. Sonuç odaklı programlar (SOP); stratejik olarak belirlenmiş kalkınma hedeflerini yakalamak üzere, belirli bir sektör, tema veya mekânda kalkınma sonuçları elde etmek amacıyla alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri içeren, nitelikli analize dayanan, ilgili kurumlara iş birliği halinde hazırlanan, ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olan orta vadeli (tercihen 3 yıllık) programlardır.

Bu kapsamda Çukurova Kalkınma Ajansı İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı; Girişimciliğin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı ve Turizmde Destinasyon Yönetimi Sonuç Odaklı Programını 2020 yılı itibarıyla hayata geçirmiştir. Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından 2021 yılında verilecek mali ve teknik desteklerin kapsamı belirlenirken 11. Kalkınma Planı ve 2014-2023 Çukurova Bölge Planı stratejik amaç ve öncelikleri yanında ifade edilen üç sonuç odaklı programın hedefleri de dikkate alınmıştır. Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı çerçevesinde destek

verilecek alanların belirlenmesinde turizmle ilgili yapılan analiz çalışmaları ve bölgenin mekânsal öncelikleri ile 11. Kalkınma Planında yer alan gelişme eksenleri esas alınmıştır. Program, ayrıca Ajansın geçmiş dönem uygulama tecrübesi, ilgili taraflardan gelen talepler, görüşler ve geri beslemeler, bölgedeki turizm paydaşlarının tavsiyeleri ışığında Yönetim Kurulunca kararlaştırılmış ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

1.2. Programın Arka Planı

Ülke ekonomilerinde önemli bir yeri olan turizm sektörünün boyutları giderek genişlemektedir. Turizm sektöründe yapılan her türlü harcama, ekonomide bir hareketlilik, canlılık oluşturmakta ve istihdamı da olumlu yönde etkilemektedir. Dünya Turizm Örgütü'nün verilerine göre 2019 yılında turist sayısı %4 büyüyerek 1,5 milyar kişiye ulaşmıştır. Böylece 2009 yılındaki düşüşten sonra son 10 yılda dünya turizmi kesintisiz büyümüştür. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın verilerine göre Türkiye turizmde yeni bir rekor yılını geride bırakarak, 2019'da toplam 51,7 milyon ziyaretçi, 34,5 Milyar Dolar turizm geliri rakamına ulaşmıştır.

Bununla birlikte Çin'in Wuhan kentinden tüm dünyaya hızla yayılarak 2020 yılının ilk aylarında pek çok ülkeyi etkisi altına alan Covid19 salgını dünyada pek çok değişime neden olmuştur. Turizm sektörü de bu değişimlerden oldukça büyük ve olumsuz bir pay almıştır. Ülkeler arası ve yurt içinde şehirlerarası ulaşım durdurulmuş, bireyler geçici bir dönem sosyal mesafe zorunluluğuyla yaşar hale gelmiştir. Bu durum da turizm pazarının temel dinamiklerini kökten etkilemiştir. Yapılan birçok analizde turizm sektörü salgından en fazla etkilenen sektör olarak ön plana çıkmakta, mevcut durumda belirsizlikler devam etmektedir. Ancak uzmanlar tarafından yapılan değerlendirmelerde salgının orta vadede Çukurova Bölgesi gibi bazı destinasyonlar için fırsat oluşturabileceği belirtilmektedir. Kitle turizmi yerine daha niş turizm türlerinin tercih edileceği, yurtdışı destinasyonlar yerine yurtiçinin ağırlık kazanacağı, keşfedilmemiş yerlerin ön plana çıkacağı, doğa turizminin gelişeceği, 5 yıldızlı oteller yerine butik tesislerin, çadır kampların, kamp-karavanların tercih edileceği düşünülmektedir. Her şart altında hijyenin ve sosyal mesafenin ön planda tutulacağı belirtilmektedir. Bu program kapsamında kısa süre içerisinde hayata geçecek altyapılarla bu fırsatlardan faydalanılması planlanmaktadır.

11. Kalkınma Planı'nda turizm sektörü için temel amaç; değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçinin ülkemize çekilmesi ile konaklama süresi ve konaklama dışı harcamaların artırılması, her bir destinasyon özelinde ve odaklı anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesi ve koruma-kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanmasıdır. Planda özellikle değişen tüketici eğilimleri, teknolojik gelişmeler ile destinasyon odaklı anlayışa vurgu yapılmaktadır.

Son yıllarda bireysel turist sayısı artış göstermektedir. Seyahat edenler giderek artan oranda, ziyaret ettikleri destinasyonların yalnızca öne çıkan noktalarını

gezmekle yetinmeyip, kendilerini o destinasyonda yaşanan yerel kültürün bir parçası hissedebilecekleri deneyimler yaşamak istemektedir. Bölgenin yerel lezzetlerini tatmak, geleneksel törenlere ve yöre kültüründe önemli yer tutan kültürel aktivitelere katılmak, doğayla bütünleşebilecekleri maceralar yaşamak, bölgeye has spor aktiviteleri gerçekleştirmek gibi unutulmaz anılar yaşatacak çeşitli etkinliklerde bulunmak günümüz seyahat severlerinin önceliği haline gelmiştir. Deneyim turizmi olarak nitelendirilebilecek eğilimde hikâye anlatımı ön plana çıkmaktadır. Öne çıkan bir diğer nokta da tüm bu yaşanan deneyimlerin fotoğraf ve videolarla özellikle sosyal medya aracılığıyla paylaşılmasıdır. Türkiye’de iç turizm önemli ölçüde gelişmekte ve yerli turist yeni turizm destinasyonlarını keşfetmek istemektedir. Ülkemizde son yıllarda farklı destinasyonlar ve türlerin sosyal medyanın etkisiyle bilinirliği artmış ve turizmde ön plana çıkmıştır.

1990’lardaki internet devrimi, 2000’li yılların başında sosyal medyanın yaygınlaşması ve içinde bulunduğumuz on yılda gerçekleşen mobil cihazların iletişimin ana eksenine oturmasıyla birlikte turizm sektöründe de köklü değişimler yaşanmaktadır. Geleneksel iş modelleri dijital dönüşüm sonucu yapısal olarak farklılaşmıştır. E-ticaret, dijital süreç yönetimi, çevrimiçi otomasyon ve dijital pazarlama ile başlayan değişim süreci bugün nesnelerin interneti, yapay zekâ, makine öğrenimi, büyük veri, blockchain teknolojileri ile yeni bir döneme girmiş ve tüm sektörler gibi turizm sektöründe de köklü değişimlere yol açmıştır. Ulaşım, konaklama gibi turizmin ana eksenini oluşturan bileşenlerde yenilikçi iş modelleri pazara hâkim konuma gelmiştir. Artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi teknolojiler turizm sektöründe de yoğun biçimde kullanılmaktadır. Tüketici algısı ve tüketim tercihleri tarafında ise iletişim araçları büyük değişimlere yol açmıştır. Geçmişte turistik ürünlerin ve değerlerin tanıtımı için geleneksel medya kanalları kullanılırken, günümüzde bireyler kendi içerik tüketim kanallarında rastladıkları iletişime göre seyahat tercihlerini şekillendirir olmuştur.

Sağlıklı yaşam kavramı turizm eğilimlerinde ön plana çıkan bir diğer noktadır. Yaşlı turistler, Y ve Z kuşağının yaşam tarzı, olgunlaşan orta sınıf ve teknolojik gelişmelerin hepsi turistlerin tercihlerinde sağlığa verilen önemi artırmaktadır. Sağlıklı beslenme, yürüyüş, farklı spor etkinliklerine katılım, odağında hareketin olduğu turistik aktiviteler turist tercihlerinde önemlidir. Sağlıklı yaşamla birlikte çevresel hassasiyetler önem kazanmakta sıfır plastik, iklim değişimi, sürdürülebilirlik konularında bilinç düzeyi yükselmektedir.

Turizmin arz kısmında destinasyon yönetimi ve sürdürülebilir turizm kavramları gündemdedir. Destinasyon, çeşitli turistik değerlere ve özelliklere sahip ve turistin seyahati süresince ihtiyaç duyabileceği turistik ürünleri sunan bir fiziksel alan olarak tanımlanabilir. Destinasyon yönetiminin hedefi; turizm değer zincirinde yer alan ürün ve hizmetler ile deneyimleri bir arada sunabilmek amacıyla farklı paydaşların ortak hedeflere yönelik hareket etmesidir. Bu açıdan bir destinasyonun temel unsurları; cazibe merkezi oluşturma, ulaşılabilirlik, destekleyici hizmetler (kamusal hizmetler, finansal hizmetler, konaklama, yeme-içme, rekreasyon hizmetleri, rehberler, turlar ve alışveriş imkanları), imaj ve kimlik, insan kaynağı olarak sıralanabilir.

Destinasyon yönetimi bu unsurların hedef kitleye yönelik olarak bütünleşik biçimde sunulmasını amaçlar.

Sürdürülebilir turizm; çevre, kültürel bütünlük, ekolojik süreçler, biyolojik çeşitliliğin korunduğu ve aynı zamanda tüm kaynakların ziyaret edilen bölgedeki insanların ve turistlerin ekonomik, sosyal ve estetik gereksinimlerini karşılayacak şekilde ve gelecek kuşaklara aktaracak biçimde yönetildiği bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir turizm bir turizm türünü değil, farklı turizm türlerinin geliştirilme sürecinde benimsenmesi gereken ilkeleri tanımlamaktadır.

Çukurova Bölgesini oluşturan Adana ve Mersin sahip olduğu turistik öğelerle farklı turizm türlerine hitap edebilecek konumdadır. Tarihsel ve kültürel kaynaklarının çeşitliliği, coğrafi özellikleri, kaleleri, antik kentleri, konakları, mutfağı, doğal güzellikleri, el sanatları, denizi, dağları, kanyonları ile yeni keşiflerin ön plana çıktığı turizmde önemli bir potansiyele sahiptir.

1.3. Programın Amacı ve Öncelikleri

Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından oluşturulan programın genel amacı başta tarihi kent merkezlerindeki kültürel miras unsurları olmak üzere, bölge genelindeki tarihi ve doğal miras unsurlarının altyapısının güçlendirilerek, korunması ve turizme kazandırılması ve bölgede oluşturulan turizm destinasyonlarında turizm altyapılarının güçlendirilerek turizm ürünlerinin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm altyapılarının destinasyonlara kazandırılması yoluyla bölgenin toplam turizm gelirlerinin artırılmasıdır.

Programın özel amacı ise güncel turizm eğilimleri ve yenilikçi yaklaşımlar da düşünülerek turistlere, bütüncül bir turizm deneyimi sunan, işlevsel turizm altyapılarının oluşturulması ve hizmet kalitesinin güçlendirilmesine yönelik altyapıların geliştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda oluşturulacak projelerde çevre, kültürel bütünlük, ekolojik süreçler, biyolojik çeşitliliğin korunması, estetik gereksinimlerin karşılanması ve salgın gibi risklere karşı gerekli tedbirlerin alınması esastır. Programın genel ve özel amacı doğrultusunda ilçe grupları ile ön plana çıkan turizm türlerini eşleştiren öncelikler belirlenmiştir. Bu öncelikler şu şekilde sıralanabilir:

Öncelik 1: Kültür Turizminin¹ Seyhan, Yüreğir, Çukurova, Sarıçam, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli, Tarsus, Silifke, Erdemli, Mut, Karaisalı, Pozantı, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık’ta geliştirilmesi

Öncelik 2: Doğa turizmi², ekstrem spor³ ve macera turizminin⁴ Çukurova, Sarıçam, Mezitli, Toroslar, Tarsus, Karaisalı, Pozantı, Aladağ, Feke, Saimbeyli, Tufanbeyli, Gülnar, Çamlıyayla, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Silifke, Erdemli, Mut’ta geliştirilmesi

¹ Kültür turizmi; ziyaretçinin temel motivasyonunun bir turizm merkezindeki somut ve somut olmayan kültürel ürünleri/cazibe merkezlerini öğrenmek, keşfetmek, deneyimlemek olduğu turizm türüdür.

² Doğa turizmi; turistlerin ana motivasyonunun doğanın yanı sıra doğal alanlarda hâkim olan geleneksel kültürlerin gözlemlenmesi, deneyimlenmesi olan tüm doğa tabanlı turizm aktiviteleridir.

³ Ekstrem spor turizmi; tehlikeli destinasyonların keşfedildiği ve/veya fiziksel olarak riskli sporlara veya diğer etkinliklere katılım sağlandığı turizm türüdür.

⁴ Macera turizmi; fiziksel aktivite ile doğal çevreyi birleştiren turizm türüdür.

Öncelik 3: Deniz turizminin⁵ Silifke, Erdemli, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydıncık'ta geliştirilmesi

1.4. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için tahsis edilen toplam kaynak tutarı **15.000.000 TL**'dir. Çukurova Kalkınma Ajansı, bu programa ayırdığı kaynağın bir kısmını ya da tamamını kullandırmama hakkını saklı tutar.

Bu program çerçevesinde desteklenecek yeterli sayıda proje olmaması ve kaynak artması durumunda programlar arası kaynak aktarımı yapılabilecektir. Artan kaynak ancak Yönetim Kurulu kararı ile 2021 Yılı Yenilik ve Verimlilik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programına aktarılabilir.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

Asgari tutar: 500.000 TL
Azami tutar: 2.500.000 TL

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin %25'sinden az ve %75'inden fazla olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren proje başvuruları reddedilecektir.

Bütçenin kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükarda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır.

Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" ve bu Yönetmelik gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan "Destek Yönetim Kılavuzu" ve Proje Uygulama Rehberi hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır.

⁵ Deniz turizmi; deniz, kum, güneşin merkezde yer aldığı turizm türüdür.

Başvuru sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri ile bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

Proje teklif çağrısı, zorunlu hallerde Yönetim Kurulunun onayını almak şartıyla Ajans Genel Sekreteri tarafından, desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal edilebilir. Bu durumda ajanstan herhangi bir hak ve tazminat talebinde bulunamaz.

Bu program kapsamında Ajansa sunulan projeler, Ajans tarafından her zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

Bu program kapsamında uygun başvuru sahipleri şunlardır:

- Kamu Kurum ve Kuruluşları
- Mahalli İdareler ve Mahalli İdare Birlikleri
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

Ayrıca Başvuru sahibinin:

- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Ajansın faaliyet gösterdiği **TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması veya merkezi ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması,**
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) **doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,**
- **Ajansa proje başvurusu yapılmadan önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması,**

koşullarının tamamını sağlaması gerekmektedir.

Proje konusunun, proje sunan kurum / kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması zorunludur. Bu durum sunulacak destekleyici belgeler ile ispatlanmalıdır.

Belediyeler, Sanayi ve Ticaret Odaları, 5449 sayılı Kanunun 19'uncu maddesinin d) ve e) bendinde belirtilen bütçe paylarını Çukurova Kalkınma Ajansı'na aktarmadıkça ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali yükümlülükleri tamamen yerine getirmediği, yararlanıcı veya proje ortağı olarak Ajansla destek sözleşmesi imzalamaz.

Bu durum söz konusu kurumların proje başvurusu yapmalarına engel değildir. Ancak bu halde, başarılı proje sahibi ya da ortağının ödeme gücüne ilişkin kanıtlayıcı belgelerini de içeren gerekçeli başvurusu üzerine, projenin bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasına etkisinin Yönetim Kurulunca değerlendirilmesinin ardından Bakanlık onayı ile sözleşme imzalanabilir. Bu durumda dahi başvuru sahibi ya da ortağının sözleşme imzalanmadan evvel muaccel borçlarının en az yüzde yirmisini ödemiş olması şartı aranır.

Diğer Uygunluk Kriterleri

Başvuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
- b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklerle uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,
- e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmayanlar,
- f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,
- g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri⁶ dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
 - Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu proje veya faaliyetine ilgili ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar.
- ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Başvuru Formunun "Başvuru Sahibinin Beyannamesi" bölümünde, başvuru sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (g)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da proje ortaklığı kapsamında başka kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar yararlanıcının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Bölüm 2.1.1'de belirtilen koşullardan "Ajansın faaliyet gösterdiği TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesinde kayıtlı olmaları veya merkezinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında, başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdırlar. Uygun başvuru sahibi olmayan kurum ve kuruluşlar, program kapsamında ortak olarak uygun sayılmamaktadır.

Ortak olacak her bir kuruluş adına, "Başvuru Formunda Başvuru Sahibinin Projeye Katılan Ortakları Bölümünde" yer alan "Beyanname" doldurulmalı ve ortak kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişi(ler) tarafından imzalanmalıdır.

Projeye başvuru sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da yüklenici olarak dâhil olabilecektir.

⁶ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

İştirakçiler

Başvuranların ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da projeye, o projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, iştirakçi olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez.

Projede herhangi bir rol üstlenen iştirakçiler başvuru formunda yer alan iştirakçi beyannamesini vermelidir.

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde başvuru sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

Bu program kapsamında kar amacı güden kurumlar proje ortağı olmayacaklardır. Ancak, söz konusu kurumlar, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla iştirakçi olabilirler.

Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler**Süre**

Azami proje süresi, **18 aydır**. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TR62(Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, ilgili faaliyetler bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda projenin temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Proje Konuları

Proje konusu, Ajans tarafından yürütülmekte olan mali destek programının amaç ve önceliklerine uygun olmak zorundadır. Proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formu'nun Gerekçeleştirme bölümünde açıkça izah edilmelidir.

2021 Yılı Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenecek öncelik alanları ve örnek proje konuları aşağıda yer almaktadır:

Öncelik 1: Kültür turizminin Seyhan, Yüreğir, Çukurova, Sarıçam, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli, Tarsus, Silifke, Erdemli, Mut, Karaisalı, Pozantı, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydın-cık'ta geliştirilmesi

- Tescilli taşınmaz kültür varlıklarının işlev sağlama amaçlı restorasyonuna ve turizme kazandırılmasına yönelik yapım işlerini içeren altyapı projeleri
- Tarihi yapılar, antik kentler, müze ve ören yerleri gibi alanların turizm amaçlı kullanılmak üzere restorasyonu; ziyaretçilere yön gösterecek ve bilgi verecek pano, levha, elektronik rehber ve haritaların oluşturulmasına yönelik faaliyetler
- Tarihi, turistik, kültürel değer taşıyan sokak, cadde, meydan gibi merkezlerin özgün dokusunun korunarak yenilenmesine, sağlıklılaştırılmasına, işlevsellik kazandırılmasına yönelik faaliyetler
- Tarihi eserlerin çevresindeki yerleşim yerlerinin tarihi dokuya uyumlu hale getirilerek turizme açılmasına yönelik projeler
- Tarihi ve turistik alanlarda rota oluşturma, parkur ve yürüyüş yollarının düzenlenmesi, dinlenme ve konaklama alanlarının oluşturulmasına yönelik faaliyetler
- Somut olmayan kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik altyapı projeleri
- Yöresel ve coğrafi işaretli ürünler, tıbbi ve aromatik bitkiler, sanatsal ürünler, el sanatları ve somut olmayan kültürel mirasın turizme kazandırılmasına yönelik atölye ve üretim alanları, eğitim merkezleri, hediyelik eşya teşhir ve satış alanları oluşturulmasına yönelik altyapı projeleri
- Öncelikli destinasyonlarda yer alan turizm değerlerinin çevre düzen planlarına uygun olarak iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik altyapı projeleri
- Kilikya'nın demiryolu mirası konseptine uygun turizme yönelik altyapı projeleri
- Kültür turizmi öğelerinde turist deneyimini artırmaya yönelik 3 boyutlu dönem canlandırmaları, hologram gösterileri, sanal gerçeklik videoları gibi teknoloji tabanlı yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması

Öncelik 2: Doğa turizmi, ekstrem spor ve macera turizminin Çukurova, Sarıçam, Mezitli, Toroslar, Tarsus, Karaisalı, Pozantı, Aladağ, Feke, Saimbeyli, Tufanbeyli, Gülnar, Çamlıyayla, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydın-cık, Silifke, Erdemli, Mut'ta geliştirilmesi

- Kamp – karavan, glamping, stingray çadır, ağaç – kütük ev, köy pansiyonculuğu gibi yenilikçi ve alternatif konaklama modellerinin geliştirilmesine yönelik projeler
- Göl, şelale, kanyon, yayla, mağara vb. gibi doğal güzelliklere sahip alanlarda turizm faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı çalışmalarını içeren projeler
- Özellikle çocuk ve gençlere hitap edecek doğa bilinci, doğa sevgisine yönelik turizmle ilişkilendirilmiş merkezler
- Turistik alanlarda rota oluşturma, parkur ve yürüyüş yollarının düzenlenmesi, dinlenme ve konaklama alanlarının, ziyaretçi merkezlerinin oluşturulmasına yönelik faaliyetler
- Bölgede eko turizmin geliştirilmesine yönelik ekolojik köyler, tarımsal ürün toplama ve hasat deneyim alanları gibi tarım-turizm ilişkisini artırmaya yönelik altyapı

geliştirici projeler

- Yerel kültürün deneyimlenmesine fırsat sağlayacak agro köy, eko köy, yörük köyü vb. gibi altyapı projeleri
- Lagünler, sulak alanlar ve nehirler başta olmak üzere bölgedeki kuş geçiş rotalarında kuş gözlemciliği ve fotoğrafçılığına yönelik ihtiyaç duyulan altyapıların ekolojik hassasiyetler gözetilerek oluşturulmasına yönelik projeler
- Tarımsal ürün toplama, çiftlik ve hasat deneyim alanları gibi tarım-turizm ilişkisini artırmaya yönelik altyapı geliştirici projeler
- Rafting, kano, dalış, dağcılık, yamaç paraşütü, kaya tırmanışı, trekking, kampçılık, off-road, dağ bisikleti vb. gibi ekstrem spor ve macera turizmine yönelik rota, parkur oluşturma ve altyapı geliştirmeye yönelik projeler
- Macera parkı, zipline, dağ kızağı vb. deneyim turizmini geliştirmeye yönelik yenilikçi altyapı modellerinin geliştirilmesi
- Doğa sporlarına yönelik teorik ve uygulamalı eğitimler verilebilen merkezler
- Vadi ve kanyon turizmini geliştirmeye yönelik yürüyüş parkurları, seyir terasları, asma köprüler, skywalk vb. altyapıların oluşturulmasına yönelik faaliyetler
- Uçurtma sörfü (kitesurf) gibi su sporları ve ekstrem sporlara yönelik alan düzenleme, konaklama, tesis gibi faaliyetleri de içeren projeler

Öncelik 3: Deniz turizminin Silifke, Erdemli, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydıncık'ta geliştirilmesi

- Deniz turizminin geliştirilmesi amacıyla butik konaklama tesisleri, bungalovlar, kamp karavan tesisleri, dalış ve su sporları gibi yatırımlara yönelik altyapı projeleri

Başvuru sahibi kurumlar arasında kurulacak ortaklık yapısıyla oluşturulacak aktif işbirliklerine +4 puan verilecektir.

Yerli malı belgesine sahip mal alımını taahhüt eden projelere, nihai değerlendirme puanının üzerine +5 puan daha eklenecektir.

Proje konuları bu örneklerle sınırlı olmayıp, belirtilen program öncelikleri ile uyumlu olmaları şartıyla ihtiyaç duyulan diğer proje konuları da uygun kabul edilecektir.

Kar amacı güdülen projeler uygun kabul edilmeyecektir. Bununla birlikte tüm projeler her koşulda mer'î mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün ve **2007/26** sayılı Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliği'ne uymayan içeceklerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,

- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle cari faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler,
- Hâlihazırda herhangi bir kamu kurum ya da kuruluşundan finansal destek alan projeler ile proje kapsamındaki faaliyetler eş zamanlı olarak ajanstan mali destek alamazlar.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

2021 Yılı Turizmde Destinasyon Yönetimi Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında bir başvuru sahibi, Çukurova Kalkınma Ajansına en fazla iki projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Çukurova Kalkınma Ajansı değerlendirme sonucuna göre bunlardan en fazla bir tanesine mali destek sağlayabilir.

19.06.2012 tarih ve 28328 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, Ajans desteklerinden yararlanamaz. Ajansların desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Sözleşme aşamasında, Başvuru sahiplerinin söz konusu durumda olmadıklarına ilişkin beyanı imzalayarak teslim etmeleri gerekmektedir.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek için sadece "uygun maliyetler" dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de uygun maliyetler için tavan niteliğindedir.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS sisteminde yer alan Proje Bütçesi formunda yer almalıdır. Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç⁷),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması, maliyet etkinliği sağlanması,

⁷ Faaliyetin proje uygulama dönemi içerisinde gerçekleşmesi kaydıyla mevzuatta öngörülen nihai rapor süresi içerisinde yapılan ve nihai raporla sunulan ödemeler uygun maliyet sayılabilir.

- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması, orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi, Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına **girmemektedir**.

Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun doğrudan maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır), Projede görevli personele proje bütçesinden yapılacak ödemeler toplamı, toplam uygun proje bütçesinin %15'ini aşmamalıdır.

Proje personeline ödenen maaş ve ücretler yararlanıcı ve ortaklarının kendi personeline ödediği miktardan fazla olamaz.

- Yolculuk ve gündelik giderleri⁸,
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni mal ve hizmet satın alma maliyetleri,
- Başvuru Formunda belirtilecek bir faaliyetin gerçekleştirilebilmesi için geçici olarak kiralanmış yerlerin maliyetleri,
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması koşuluyla yapım (inşaat) işleri,
- Katma Değer Vergisi.

b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin %1'ini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan tutardır.

Uygun olmayan maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

⁸ Yurtiçi gündelik giderleri, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, "aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar" için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- **Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,**
- Arazi veya bina alımları,
- Kullanılmış ekipman alımları,
- Kur artışı dolayısıyla oluşan maliyet artışları,
- Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları,
- **Projenin idari ve mali yönetimi ve koordinasyonu amacıyla görevlendirilecek personel⁹ ödemeleri,**
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Ticari amaçlı üretimde kullanılacak hammadde maliyeti,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- İstimlak bedelleri,
- Ulaşım amaçlı kullanılacak taşıt niteliğindeki otomobil, motosiklet, minibus, otobüs, kaptıkaçtı, arazi taşıtları, panel van, kamyon, çekici, motokaravan vb. her türlü araç alımı ve giderleri,
- Sözleşmede belirtildiği halde, vergi ve prim ödemeleri hariç, proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,
- Leasing giderleri.

Başvuru Formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün olmayacaktır.

Ajans tarafından, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilir. Kontroller, Başvuru sahibinin ilave açıklama yapmasını ve Çukurova Kalkınma Ajansının destek tutarında indirim yapmasını gerektirebilir. Uygun olmayan maliyetler ile Başvuru Formu ve Bütçe'nin Maliyetlerin Gerekçelendirilmesi tablosunda gerekçesi açık bir şekilde belirtilmeyen maliyetler bu kontrol esnasında bütçeden çıkarılır. Bu nedenle, Başvuru sahibinin **gerekli, gerçekçi ve uygun maliyetli** bir bütçe sunması kendi yararına. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresindeki Başvuru Formuna girilmesi gerekmektedir.

Aynı katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak kabul edilmez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda be-

⁹ Proje koordinatörü, asistan, sekreter, muhasebeci vb.

lirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvuru, Ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saati-ne kadar <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresi üzerinden yapılır. Başvuru Formu doldurulurken izlenmesi gereken adımlar:

a) Başvuru sahibi olarak <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden sisteme kayıt işlemi yapılır.

b) "Başvuru Formu" <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresinden doldurulur.

c) Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır.

Başvuru Formu KAYS üzerinden doldurulmalı, destekleyici belgeler taranarak sisteme eklenmeli ve başvuru işlemleri tamamlandıktan sonra sistemin ürettiği taahhütname üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan Ajansa teslim edilmelidir. Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başka formatta hazırlanmış taahhütnamelerin teslimi, başvurunun reddine yol açacaktır.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus, KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başvuruların, Ön İnceleme aşamasında kabul edilebilmesi ve projenin Mali ve Teknik Değerlendirme aşamasına alınabilmesi için Başvuru Formu ve diğer ekler yanında aşağıdaki belgelerle birlikte KAYS'a eklenmesi **zorunludur**:

a. "Başvuru Sahibini" -ve varsa "Proje Ortaklarını"- temsil ve ilzama yetkili kişi(-ler)in isim(ler)inin ve imzalarının noter **tasdikli imza sirküleri**. (Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş kanunu, sözleşmesi, tüzüğü vb. belgelerde gösterilerek; Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler)ji yetkilendirme/atama/görevlendirme kararının sureti ibraz edilerek-) (Bu maddede belirtilen belgeler kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)

b. Maliyeti 50.000 TL'yi geçen mal ve hizmet satın alımları/kiralamaları için teknik özellikleri ayrıntılı içeren proforma fatura(lar)

Aşağıdaki belgeler Ön İnceleme aşamasında projenin kabul edilebilmesi için zorunlu olmayıp Başvuru Formunda bahsedildiği, mali ve teknik değerlendirmede ve/veya bütçenin gerçekçiliğinin araştırılması esnasında göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı durumlarda eklenmesi Başvuru sahibinin lehine olacaktır:

- Kalite sertifikası belgeleri (Başvuru Formunda bahsedilmiş ise)
- Gerekli olan hallerde fizibilite çalışması
- Gerekli olan hallerde teknik tasarımlar
- Gerekli olan hallerde keşif özeti (malzeme/metraj ve keşif listesi) ve maliyet tahmini
- Proje kapsamında satın alınacak olan mal ve hizmetler ile ilgili teknik şartnameler
- Proje sahibinin merkez ofisinin ve projenin yürütüleceği mekânların değişik açılardan çekilmiş yeteri sayıda fotoğraflarının (iç ve dış mekân görünümlerinin) yazıcı çıktısı ve elektronik kopyaları

Genel sekreterlik desteklenecek projelerin, başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretini başvuru sahiplerinden temin eder. Projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli belgelerin sözleşme tarihine kadar hazır edilmesi gerekmektedir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü içinde söz konusu belgeleri ajansa teslim eder. Süresi içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen başvuru sahipleri ile sözleşme imzalanmaz. Sözleşme imzalanmadan önce ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on iş günü içinde imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır.

2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak olarak imzalanıp taranarak son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde projebirimi@cka.org.tr e-posta adresine gönderilir.

2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Başvuruların kabulü, ilgili proje teklif çağrısının ilanından on gün sonra başlar. Başvuruların geçerli olabilmesi için KAYS üzerinden girişinin tamamlanması gerekmektedir. Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih **16.04.2021 saat 23.59'dur**. Elektronik başvuru süresinin sona ermesiyle birlikte sistem otomatik olarak kapanacak, sistem üzerinden herhangi bir işlem yapılamayacaktır.

KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin **26.04.2021 saat 17.00'a** kadar e-imza ile imzalanması, taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı durumlarda ise aynı süre sonuna kadar e-posta yoluyla Ajansa teslim edilmesi gerekmektedir.

Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Daha fazla bilgi almak için sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihe kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz:

E-posta adresi: projebirimi@cka.org.tr

Tel: (322) 363 00 40

Faks : (322) 363 00 41

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 3 gün içerisinde www.cka.org.tr adresinde "Güncel Destekler" bölümünde yayınlanacaktır.

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir başvuru sahibine sağlanan bilgi **Sıkça Sorulan Sorular (SSS)** aracılığıyla diğer başvuru sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. **SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiçbir bilgi başvuru sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.**

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci ön inceleme ile teknik ve mali değerlendirme şeklinde iki aşamadan oluşmaktadır:

2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ajans başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapar. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekâletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı

tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru sahibi uygundur.			Ret
2. 1. Ortak uygundur.			Ret
3. 2. Ortak uygundur.			Ret
4. Varsa diğer Ortak-lar- uygundur.			Ret
5. Proje program kapsamında uygun olarak tanımlanan yerde uygulanacaktır.			Ret
6. Proje konusu Ajansın yürütmekte olduğu mali destek programının amaç ve öncelikleri kapsamında açıkça yer almaktadır.			Ret

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.			Ret
2. Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.			Ret
3. Başvuru Sahibini -ve varsa Proje Ortaklarını- temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının noter tasdikli orijinal imza sirküleri . Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir (-kuruluş kanunu, sözleşmesi, tüzüğü vb. belgelerde gösterilerek; Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler) yetkilendirme/atama/görevlendirme kararının sureti ibraz edilerek-) (Kamu kurumlarından talep edilmeyecektir.)			Eksik Evrak Bildirimi
4. Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından imzalanmıştır.			Ret
5. Başvuru Rehberinde belirtilen ilave bilgi ve belgeler zamanında Ajansa sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
6. Proje kapsamında maliyeti 50.000 TL'yi geçen mal ve hizmet satın alımları/kiralamaları için teknik özellikleri ayrıntılı içeren proforma fatura(lar)			Eksik Evrak Bildirimi

Ön inceleme sonucunda:

a) Bu Rehberde ayrıntılarıyla yer alan ön inceleme kriterlerine uymayan başvurular reddedilir.

b) Gerekli bütün şartları taşıdığı anlaşılan projeler değerlendirme sürecinin bir sonraki aşamasına alınır.

2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Proje başvuruları ve ekleri, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali kapasite ve işletme kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgili, projenin uygulanması için tercih edilen yöntemin uygunluğu ve etkinliği, projenin Ajans desteği sona erdikten sonra da sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda, **altmış beş (65)** ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ikinci bölümünde incelenen **ilgili** bakımından en az **16 puan** (25 puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlar, bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgili bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	En Yüksek Puan
1. Mali ve Operasyonel Kapasite	20
1.1 Başvuru sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)	5
1.4 Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının hedefleriyle ve bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili? Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, en az bir önceliği özellikle işaret etmesidir. Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, cinsiyet eşitliği, fırsat eşitliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma değer unsuru içermesidir.	5 x 2
2.2 Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar). Hedef grupların gereksinimleri net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?	5 x 2
3. Yöntem	25
3.1 Önerilen faaliyetler uygun mu, faaliyet planı açık ve uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5
3.3 Ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi? Not: Ortak bulunmaması halinde en fazla 3 puan verilecektir.	5
3.4 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.5 Projede, devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Etki ve Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)	5

4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dâhil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - Mali açıdan (destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) - Kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkân tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?) - Proje, sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	15
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	5
5.3 Faaliyetlerde ve tahmini maliyetlerde farklı alternatifler değerlendirildi mi?	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da birkaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır;
- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 21/11 maddesi çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından desteklenecek projeler listesinden çıkarılmıştır.

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **07.06.2021**'tir. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Sözleşme imzalanmadan önce ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş iş günü içinde ek bilgi ve belgeleri elektronik ortama yükler ve varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine beş iş günü içinde elektronik ortam üzerinden bildirilir ve bildirim takip eden beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır. Tebliği müteakip en geç on iş günü içinde e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılmaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçeyle sınırlı olmak koşuluyla yedek listede yer alan başvuru sahipleri için en yüksek puanlı projeden başlamak üzere yukarıdaki süreç aynı şekilde işletilir.

Projenin uygulanması için gerekli kurul kararı ve benzeri izin ve belgeler¹⁰, sözleşme imzalanmadan önce Ajansa sunulmalıdır. Bu ve benzeri belgelerin eksikliği halinde sözleşme imzalanmayacaktır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.4'de açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir.

Başarılı bir proje ile sözleşme imzalanmış olması, sözleşme kapsamında aktarılması öngörülen Ajans desteğinin tamamının aktarılabilmesi için tek başına yeterli değildir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda belirlenmiş olacaktır.

Ajans tarafından sağlanan mali destek miktarı, proje uygulama döneminde uygulama durumu ve bütünlüğü göz önünde bulundurularak ve gerekçesi açıkça belirtilmek suretiyle yönetim kurulunun onayı ile en fazla yüzde on beş oranında artırılabilir. Desteğin artırılması durumunda yararlanıcının eş finansman miktarı da en az aynı oranda artırılır. Bununla beraber mücbir sebep durumunda, mali destek miktarı, genel sekreterin teklifi ve yönetim kurulunun onayıyla en fazla yüzde elli oranında artırılabilir. Bu durumda yararlanıcı eş finansman miktarı artırılamaz. Ancak toplam proje bütçesinin değişip değişmemesine Ajans yönetim kurulunca karar verilir.

¹⁰ Sözleşme imzalandıktan hemen sonra projenin uygulanmaya başlayabilmesi ve projenin süresi içerisinde tamamlanabilmesi için başta "Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu" kararı olmak üzere gerekli izin ve belgeler (her proje için farklı belge gerekebileceğinden Ajans ile mutlaka irtibata geçilmelidir).

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını ve performans hedeflerini yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Başvuru formunda beyan edilen performans göstergelerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilememesi halinde Ajans, destek tutarını sözleşmede belirtilen oranlarda azaltabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemez ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, yararlanıcı tarafından talep edilmiş olması kaydıyla, destek miktarının %40'ı, sözleşmede belirtilen ve yararlanıcıya ya da ortağına ait banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ancak, yararlanıcının ve projenin risk ve ihtiyaç durumu değerlendirilerek ön ödeme oranı yeniden belirlenebilir ve çok yüksek riskli projeler için Ajans proje hesaplarına bloke koyabilir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının %40'ı ve son ödemede %20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar/ talep edilen belgeler sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans tarafından gerek görüldüğü takdirde, destek alan projeler kapsamında satın alınacak makinelerin, Başvuru Formuna uygun olarak hazırlanan teknik şartnameye uygun olup olmadığının ve/veya piyasa fiyatından alınıp alınmadığının kontrolü için, ilgili kurumlardan bir ekspertiz/değerlendirme raporu alınabilir. Ekspertiz raporlarında; teknik şartnamenin Başvuru Formuna uyum sağlamadığı veya makine, ekipman, hattın teknik şartnameye uyum sağlamadığının tespiti halinde ilgili maliyetler uygun maliyet kabul edilmez. Ekspertiz raporlarında; makine, ekipman veya hat fiyatının piyasa fiyatı üzerinde oluştuğunun tespiti halinde, ekspertiz değerini aşan kısımlar uygun maliyet kabul edilmez.

Tanıtım ve Görünürlük: Destek kapsamında ortaya çıkan her türlü tesis, makine ve teçhizat üzerinde Ajansın internet sitesinde (www.cka.org.tr) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak ajansın desteği ile sağlandığını belirten ifadeler ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ajans logosunun yer alması sağlanır. Ancak yararlanıcılar ve alt yükleniciler tarafından hizmet, mal alımı ve yapım işlerinin satın alma ve ihale süreçlerinde kullanılan ilan ve belgelerde, projeler sonucu üretilen basılı materyaller ve tüketim malzemeleri üzerinde Bakanlık logosu yer almaz.

Satın Alma İşlemleri: Yararlanıcıların desteklenen projeleri kapsamında yapacakları ihale ve satın alma faaliyetleri, satın alma ve ihale usul ve esasları doğrudan kanun veya yönetmelikle belirlenen kurum ve kuruluşlarca kendi mevzuatlarına göre, diğer kişi, kurum ve kuruluşlar bakımından ise Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Proje Uygulama Rehberinde belirtilen doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılır.

Programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemez ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur.

3. EKLER**EK A:** Proje Performans Göstergeleri**EK B:** Program Performans Göstergeleri**EK C:** Program Mantıksal Çerçevesi**EK A: PROJE PERFORMANS GÖSTERGELERİ**

Burada yer alan göstergeler KAYS modülünde de tanımlanmıştır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte en az 5 adet gösterge seçilmesi gerekmektedir. Sistem üzerinde projenizle ilgili olan performans göstergesini seçtikten sonra bu göstergeye ilişkin mevcut durum değerini ve proje sonunda göstergede beklediğiniz gelişmeyi ifade eden göstergenin hedef durumunu belirtmeniz gerekmektedir. Burada seçeceğiniz göstergeler dışında projenize dair ek göstergeler olması durumunda bu ek göstergeleri mantıksal çerçevede belirtmeniz yeterli olacaktır. Uygulama aşamasında performans göstergelerinin doğrulama kaynakları ile ilgili ilave belge istenecektir. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir. Ajans, başvuru formunda beyan edilen performans göstergelerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilememesi halinde destek tutarını sözleşmede belirtilen oranlarda azaltabilir. Projenin etkilerini ölçmek üzere belirlenen gösterge seti aşağıda sunulmuştur.

Kodu	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
S1	Doğrudan Faydalanan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Gerçekleştirilen Altyapı İyileştirmelerinden Doğrudan Faydalanan Kişi Sayısı
T1	Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Turizm Tesisinin Yıllık Ziyaretçi Sayısı
T2	Turizm Geliri	TL	Tesisin Yıllık Turizm Geliri
G1	Sürekli İstihdam	Kişi	1 Yıllık Uzun Süreli İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
G2	Geçici İstihdam	Kişi	1 Yıllık Kısa Süreli, Sadece Belirli Bir İşin Gerçekleştirilmesi İçin İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
T3	Turizm Yatak Kapasitesi	Adet	Projenin Uygulandığı Turizm Tesisinin Yatak Kapasitesi
T4	Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi	Adet	Alternatif Turizm (Agro-Turizm, Yayla Turizmi vb.) Tesisi Yatak Kapasitesi
T5	Toplam Geceleme Sayısı	Gece	Turizm Tesisinde Yıllık Toplam Geceleme Sayısı (Bir Yıl Boyunca Her Gece Tesisteki Konaklama Sayılarının Toplamı)
T6	Yerli Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece	Turizm Tesisinde Yerli Turistlerin Yıllık Toplam Geceleme Sayısı (Bir Yıl Boyunca Her Gece Yerli Turistlerin Tesisteki Konaklama Sayılarının Toplamı)
T7	Yabancı Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece	Turizm Tesisinde Yabancı Turistlerin Yıllık Toplam Geceleme Sayısı (Bir Yıl Boyunca Her Gece Yabancı Turistlerin Tesisteki Konaklama Sayılarının Toplamı)

T8	Toplam Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Tesisin Yıllık Ortalama Ziyaretçi Sayısı
T9	Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Tesisin Yıllık Ortalama Yabancı Ziyaretçi Sayısı
T10	Yerli Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Tesisin Yıllık Ortalama Yerli Ziyaretçi Sayısı
T11	İstihdam Edilen Turizm Meslek Lisesi veya Turizm MYO Mezunu Kişi Sayısı	Kişi	İstihdam Edilen Turizm Meslek Lisesi veya Turizm MYO Mezunu Kişi Sayısı
G6	Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı	Kişi	İstihdam Edilen Lisans ve Üzeri Eğitimli Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)
T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Metrekare	Proje Kapsamında Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Yüzölçümü
T15	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	Metrekare	Proje Kapsamında Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Yüzölçümü
T17	Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı
T20	Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Yapılan Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı
T21	İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Sokak, Cadde vb. Sayısı	Adet	Proje Kapsamında İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Sokak, Cadde vb. Sayısı
T22	Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı
T23	Yabancı Dilde Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Yabancı Dilde Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı
T24	Bölgenin Destinasyon Olarak Dahil Edildiği Tur Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Bölgenin Destinasyon Olarak Dahil Edildiği Tur Sayısı
T25	Bölge İçerisinde Tur Güzergahlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Mevcut Tur Güzergahlarına Eklenmesi Sağlanan Destinasyon Sayısı
T26	Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kırsal Turizme Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı
G7	Eğitim Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı

G8	Eğitim Süresi	Saat	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlerin Süresi
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı
T30	Doğa Yürüyüş Güzergahı Uzunluğu	Metre	Proje Kapsamında Doğa Yürüyüşüne Elverişli Hale Getirilen Güzergah Uzunluğu
T34	Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı
T45	Ziyaretçi Memnuniyet Düzeyi	%	Proje uygulanmadan önce ve uygulandıktan sonra ziyaretçilerin memnuniyet düzeyleri
T47	Turizme Kazandırılan Unsur/ Rota Sayısı	Adet	Turizme Kazandırılan Unsur ve/veya Rota Sayısı

EK B: PROGRAM PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Ajans, programın etki değerlendirmesini yapmak amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerini kullanacaktır. Bu göstergeler başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte olmayıp, sadece bilgi verilmesi amacı ile sunulmaktadır.

Kod	Gösterge Adı	Birim
T34	Geliştirilen Turistik Altyapı Sayısı	Adet
T34	Oluşturulan Konaklama Tesis Sayısı	Adet
T4	Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi	Adet
T1	Proje Gerçekleştirilen Müze ve Ören Yerlerindeki Ziyaretçi Sayısı	Adet
T11-G6	Yeni İstihdam Edilen Personel Sayısı	Kişi
T17	Turizme Kazandırılan Tescilli Kültür Varlığı Sayısı	Adet
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Adet
T15	Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü	
T25-T47	Oluşturulan Rota, Parkur, Macera Parkı Sayısı	Adet
T22-T23	Oluşturulan Teknoloji Tabanlı Yenilikçi Uygulama Sayısı	Adet
T2	Turizm Geliri	TL

EK C: PROGRAM MANTIKSAL ÇERÇEVESİ

	Program Mantığı	Objektif Şekilde Doğrulanabilir Başarı Göstergeleri	Doğrulama Kaynak ve Araçları
Genel Amaçlar	Başta tarihi kent merkezlerindeki kültürel miras unsurları olmak üzere, bölge genelindeki tarihi ve doğal miras unsurlarının altyapısının güçlendirilerek, korunması ve turizme kazandırılması ve bölgede oluşturulan turizm destinasyonlarında turizm altyapılarının güçlendirilerek turizm ürünlerinin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm altyapılarının destinasyonlara kazandırılması yoluyla bölgenin toplam turizm gelirlerinin artırılmasıdır.	<ul style="list-style-type: none"> Konaklayan turist sayısındaki artış miktarı Müze ve ören yerlerindeki ziyaretçi sayılarındaki artış Blogger, influencer ve tur operatörlerine yönelik düzenlenen fam tripler aracılığıyla gerçekleştirilen paylaşımlara erişim sağlayan kişi sayısı Adana Başka ve Eşsiz Mersin web siteleri ve sosyal medya hesaplarında yıl içerisinde yayınlanan içerikler aracılığıyla ulaşılan takipçi ve erişim sayıları Turizmde seyahat fikri edinilen web siteleri için (seyahat bloglar, neredekal, hürriyet seyahat, atlas dergisi, etkinlik siteleri vb.) oluşturulan banner reklamlar ile ulaşılan gösterim sayısı Ajans destekleri neticesinde altyapısı, hizmet kalitesi iyileştirilen turizm noktası sayısı 	SOP İlerleme Raporları, Kültür ve Turizm Bakanlığı Raporları, TÜİK Verileri
Özel Amaç	Güncel turizm eğilimleri ve yenilikçi yaklaşımlar da düşünülerek turistlere, bütüncül bir turizm deneyimi sunan, işlevsel turizm altyapılarının oluşturulması ve hizmet kalitesinin güçlendirilmesine yönelik altyapıların geliştirilmesidir.	<ul style="list-style-type: none"> Proje Gerçekleştirilen Müze ve Ören Yerlerindeki Ziyaretçi Sayısı Yeni İstihdam Edilen Personel Sayısı Turizm Geliri 	Program Etki Analizi Raporları
Beklenen Sonuçlar	<p>Öncelik 1: Kültür Turizminin Seyhan, Yüreğir, Çukurova, Sarıçam, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli, Tarsus, Silifke, Erdemli, Mut, Karaisalı, Pozantı, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık'ta geliştirilmesi</p> <p>Öncelik 2: Doğa turizmi, ekstrem spor ve macera turizminin Çukurova, Sarıçam, Mezitli, Toroslar, Tarsus, Karaisalı, Pozantı, Aladağ, Feke, Saimbeyli, Tufanbeyli, Gülnar, Çamlıyayla, İmamoğlu, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Silifke, Erdemli, Mut'ta geliştirilmesi</p> <p>Öncelik 3: Deniz turizminin Silifke, Erdemli, Yumurtalık, Karataş, Anamur, Bozyazı, Gülnar, Aydıncık'ta geliştirilmesi</p>	<ul style="list-style-type: none"> Geliştirilen Turistik Altyapı Sayısı Oluşturulan Konaklama Tesis Sayısı Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi Turizme Kazandırılan Tescilli Kültür Varlığı Sayısı Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü Oluşturulan Rota, Parkur, Macera Parkı Sayısı Oluşturulan Teknoloji Tabanlı Yenilikçi Uygulama Sayısı 	İzleme ve Değerlendirme Ara ve Nihai Raporları
	<ul style="list-style-type: none"> Tescilli taşınmaz kültür varlıklarının işlev sağlama amaçlı restorasyonuna ve turizme kazandırılmasına yönelik yapımlar içeren altyapı projeleri Tarihi yapılar, antik kentler, müze ve ören yerleri gibi alanların turizm amaçlı kullanılmak üzere restorasyonu; ziyaretçilere yön gösterecek ve bilgi verecek pano, levha, elektronik rehber ve haritaların oluşturulmasına yönelik faaliyetler Tarihi, turistik, kültürel değer taşıyan sokak, cadde, meydan gibi merkezlerin özgün dokusunun korunarak yenilenmesine, sağlıklılaştırılmasına, işlevsellik kazandırılmasına yönelik faaliyetler Tarihi eserlerin çevresindeki yerleşim yerlerinin tarihi dokuya uyumlu hale getirilerek turizme açılmasına yönelik projeler Tarihi ve turistik alanlarda rota oluşturma, parkur ve yürüyüş yollarının düzenlenmesi, dinlenme ve konaklama alanlarının oluşturulmasına yönelik faaliyetler Somut olmayan kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik altyapı projeleri Yöresel ve coğrafi işaretli ürünler, tıbbi ve aromatik bitkiler, sanatsal ürünler, el sanatları ve somut olmayan kültürel mirasın turizme kazandırılmasına yönelik atölye ve üretim alanları, eğitim merkezleri, hediyelik eşya teşhir ve satış alanları oluşturulmasına yönelik altyapı projeleri 	<ul style="list-style-type: none"> Doğrudan Faydalanan Kişi Sayısı Ziyaretçi Sayısı Turizm Geliri Sürekli İstihdam Geçici İstihdam Turizm Yatak Kapasitesi Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi Toplam Geceleme Sayısı Yerli Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı Yabancı Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı Toplam Ziyaretçi Sayısı Yabancı Ziyaretçi Sayısı Yerli Ziyaretçi Sayısı İstihdam Edilen Turizm Meslek Lisesi veya Turizm MYO Mezunu Kişi Sayısı Lisans ve Üzeri Eğitimli İstihdam Sayısı Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü Restore Edilen Tarihi, Kültürel veya Sosyal Açık Alan Büyüklüğü Turizme Kazandırılan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Sayısı 	İzleme ve Değerlendirme Ara ve Nihai Raporları

<p>Faaliyetler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Öncelikli destinasyonlarda yer alan turizm değerlerinin çevre düzen planlarına uygun olarak iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik altyapı projeleri • Tren turizmini geliştirmeye yönelik rota geliştirme, dinlenme ve yeme içme alanları oluşturma gibi faaliyetleri içeren altyapı projeleri • Kilikya'nın demiryolu mirası konseptine uygun turizmle yönelik altyapı projeleri • Kültür turizmi öğelerinde turist deneyimini artırmaya yönelik 3 boyutlu dönem canlandırmaları, hologram gösterileri, sanal gerçeklik videoları gibi teknoloji tabanlı yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması • Kamp – karavan, glamping, stringray, ağaç – kütük ev, köy pansiyonculuğu gibi yenilikçi ve alternatif konaklama modellerinin geliştirilmesine yönelik projeler • Göl, şelale, kanyon, yayla, mağara vb. gibi doğal güzelliklere sahip alanlarda turizm faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı çalışmalarını içeren projeler • Özellikle çocuk ve gençlere hitap edecek doğa bilinci, doğa sevgisine yönelik turizmle ilişkendirilmiş merkezler • Turistik alanlarda rota oluşturma, parkur ve yürüyüş yollarının düzenlenmesi, dinlenme ve konaklama alanlarının, ziyaretçi merkezlerinin oluşturulmasına yönelik faaliyetler • Bölgede ekoturizmin geliştirilmesine yönelik ekolojik köyler, tarımsal ürün toplama ve hasat deneyim alanları gibi tarım-turizm ilişkisini artırmaya yönelik altyapı geliştirici projeler • Yerel kültürün deneyimlenmesine fırsat sağlayacak agro köy, eko köy, yörük köyü vb. gibi altyapı projeleri • Lagünler, sulak alanlar ve nehirler başta olmak üzere bölgedeki kuş geçiş rotalarında kuş gözlemciliği ve fotoğrafçılığına yönelik ihtiyaç duyulan altyapıların ekolojik hassasiyetler gözetilerek oluşturulmasına yönelik projeler • Tarımsal ürün toplama, çiftlik ve hasat deneyim alanları gibi tarım-turizm ilişkisini artırmaya yönelik altyapı geliştirici projeler • Rafting, kano, dalış, dağcılık, yamaç paraşütü, kaya tırmanışı, trekking, kampçılık, off-road, dağ bisikleti vb. gibi ekstrem spor ve macera turizmine yönelik rota, parkur oluşturma ve altyapı geliştirmeye yönelik projeler • Macera parkı, zipline, dağ kızıağı vb. deneyim turizmini geliştirmeye yönelik yenilikçi altyapı modellerinin geliştirilmesi • Doğa sporlarına yönelik teorik ve uygulamalı eğitimler verilebilen merkezler • Vadi ve kanyon turizmini geliştirmeye yönelik yürüyüş parkurları, seyir terasları, asma köprüler, skywalk vb. altyapıların oluşturulmasına yönelik faaliyetler • Uçurtma sörfü (Kitesurf) gibi su sporları ve ekstrem sporlara yönelik alan düzenleme, konaklama, tesis gibi faaliyetleri de içeren projeler • Deniz turizminin geliştirilmesi amacıyla butik konaklama tesisleri, bungalovlar, kamp karavan tesisleri, dalış ve su sporları gibi yatırımlara yönelik altyapı projeleri 	<ul style="list-style-type: none"> • Yönlendirme Araçları (İşaret/Tanıtım Levhası, Aydınlatma Elemanı, Kiosk vb.) Sayısı • İyileştirilen ve/veya Dönüştürülen Sokak, Cadde vb. Sayısı • Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı • Yabancı Dilde Geliştirilen Bölgeye Özgü Turizm Portalı Sayısı • Bölgenin Destinasyon Olarak Dahil Edildiği Tur Sayısı • Bölge İçerisinde Tur Güzergahlarına Kazandırılan Destinasyon Sayısı • Kırsal Turizmle Yönelik Düzenlenen Tur Sayısı • Eğitim Sayısı • Eğitim Süresi • Eğitime Katılan Kişi Sayısı • Doğa Yürüyüş Güzergahı Uzunluğu • Modernize Edilen veya Kurulan Alternatif Turizm Tesis Sayısı • Ziyaretçi Memnuniyet Düzeyi • Turizmle Kazandırılan Unsur/Rota Sayısı 	
---------------------------	---	---	--

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

Döşeme Mah. Turhan Cemal Beriker
Bul. No: 138/2
01160 Seyhan/ADANA
T: (322) 363 00 40 • F: (322) 363 00 41

Üç Ocak Mah. Turgut Özal Bul. Mersin
Ticaret Borsası Kompleksi
(Liman D Kapısı Yanı) Kat: 2 3/21
Akdeniz/MERSİN
T: (324) 237 80 86 • F: (324) 237 86 26

www.cka.org.tr